

VÁCLAV RYNEŠ

**KOSMOS, CIVILIZACE
A KŘEŠŤANSTVÍ**

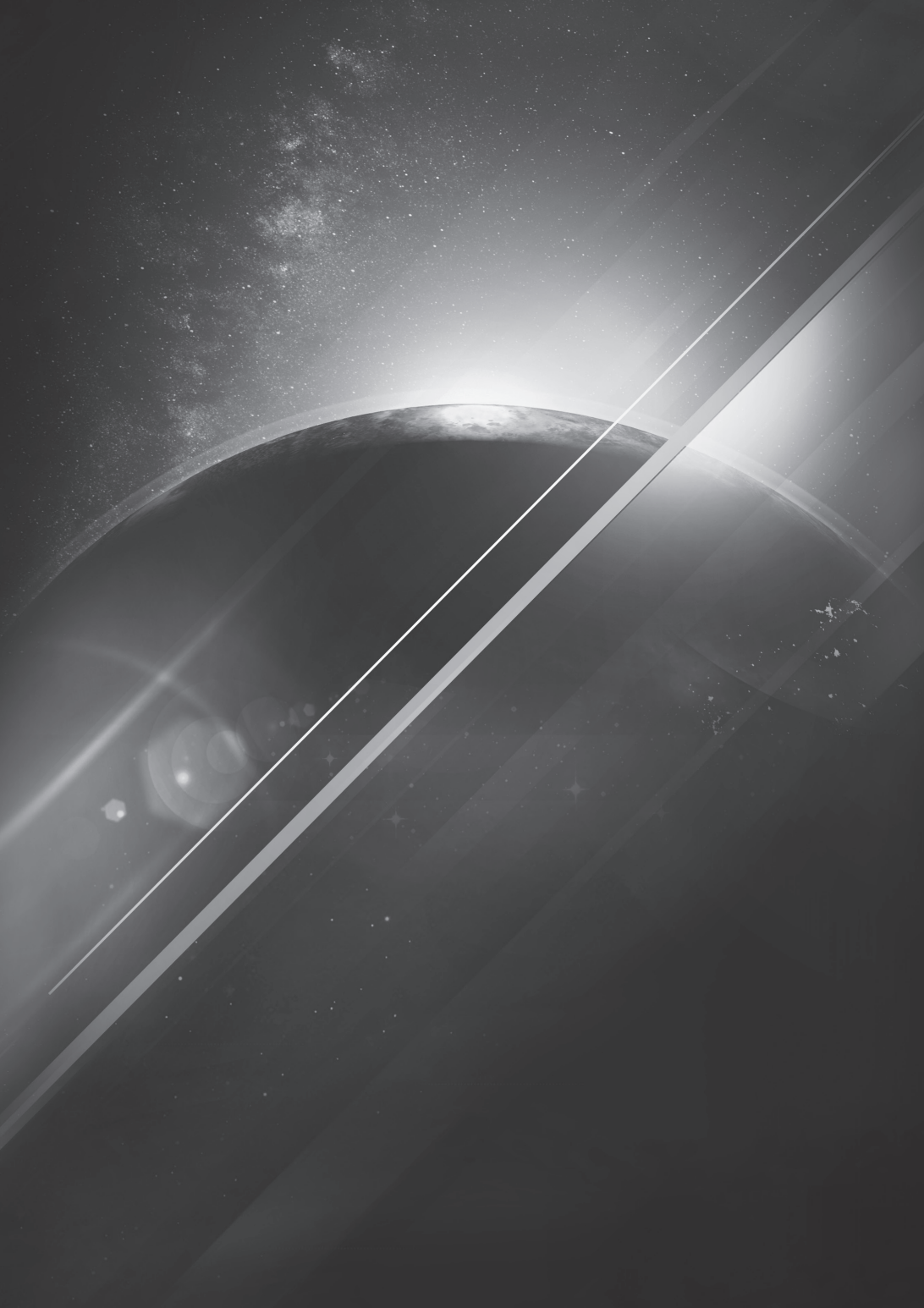
KOSMICKÁ PERSPEKTIVA
A KŘEŠŤANSTVÍ

VÁCLAV RYNEŠ

KOSMOS, CIVILIZACE A KŘEŠŤANSTVÍ

KOSMICKÁ PERSPEKTIVA
A KŘEŠŤANSTVÍ

VÁCLAV RYNEŠ

KOSMOS, CIVILIZACE A KŘEŠŤANSTVÍ

KOSMICKÁ PERSPEKTIVA
A KŘEŠŤANSTVÍ

Copyright © Václav Ryneš, 2022
Cover © Žaneta Kortusová, 2022
Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2022

ISBN 978-80-278-0069-8 (print)

ISBN 978-80-278-1162-5 (ePub)

ISBN 978-80-278-1163-2 (mobi)

ISBN 978-80-278-1164-9 (pdf)

Připsáno představitelům křesťanství a římské katolické církvi – všem lidem dobré vůle.

Autor dokončil publikaci v nemocnici v beznadějném stavu s diagnózou myasthenia gravis. Za dokončení publikace děkuje Jiřímu a Vendulce Mocovým. Za náročnou textovou úpravu Dr. Stanislavu Tumisovi a za grafickou úpravu paní Žanetě Kortusové.

OBSAH

I. ČÁST

CIVILIZACE NA PLANETĚ.....	15
Úvod	17
Kapitola první: Společnost a dějiny	18
Evoluce a život.....	27
Civilizační trendy.....	30
Stát a společnost.....	33
Kapitola druhá: Lidská civilizace v kosmu	38
Lidstvo na planetě	38
Společenský a organizační pohyb lidstva	39
Stručně o lidstvu.....	41
Civilizační listování.....	44
Civilizační proces.....	46
Duchovní a civilizační vývoj.....	50
Vstup judaismu a křesťanství.....	51
Vstup islámu do civilizačního procesu.....	52
Vývoj evropské civilizace.....	53
Evropa okolo roku 500.....	53
Evropa a svět od počátku druhého tisíciletí.....	55
Lidské války.....	60
Války a revoluce	63
Lidská evoluce, války a revoluce.....	64
Revoluční a společenské proměny.....	66
Hodnocení z dějinného pohledu	67
Revoluční občanská dění.....	68
Další významná revoluční hnutí.....	70
Válečná tažení a povstání.....	71
Náboženské a společenské vize	73
Kultura – umělecké projevy lidstva	74

Kapitola třetí: Vývoj lidského společenství	78
Povstání, puče, převraty	86
Společenské krize	86
Revoluce	90
Šíření lidské civilizace na planetě	93
Kapitola čtvrtá: Planetární hodnoty a tvůrčí činnost	99
Náboženství a společnost na planetě	99
Duchovní tvořivost na planetě	100
Stručný přehled z vývoje a dějin filozofie	105
Polity, politics a policy	106
Civilizace kosmického věku vpřed!	111
Osobnost a společnost – tvůrci dějin	113
Nahlédnutí do lidských dějin, spojených s posvátnými texty a osobnostmi	113
Světcí, patroni a ochránci	115
Stručný vývoj civilizační státnosti	118
Mimořádné osobnosti	121
Civilizace a válka	127
Některé revoluce v 19. a 20. století	132
Reformátoři, revolucionáři a vizionáři	133
Revolucionáři, utopisté a teroristé	135
Utopisté v lidských dějinách	138
Permanentní revoluce diskursu	140
Terorismus	140
Od nerovnosti k rovnosti	142
Víra a věda v kosmu	144
Matematicky a fyzikálně o vesmíru	145
Závěr: Možný úhel pohledu na lidskou civilizaci	147
Dvě teorie možnosti pokračování lidské civilizace	153
Příloha první: Periodizace lidské civilizace	155
Příloha druhá: Tvůrčí osobnosti dějin	161
Příloha třetí: Lidské války a katastrofy	163
Příloha čtvrtá: Rozvoj lidské tvořivé činnosti	172

Náboženský význam vývoje v lidské civilizaci	173
Další rozvoj lidské tvůrčí činnosti	174
Poznámky k lidskému civilizačnímu procesu	175
Krizové okamžiky lidské civilizace	177
Existence života ve vesmíru	178
Některé významné civilizační trendy	178
Osobnosti a jejich spolupodíl v rámci civilizačního procesu	179
Vývojová dějinná civilizační období	179
Některá autorská pojmová vymezení	180
Literatura	182
II. ČÁST	
FENOMÉN KŘESŤANSTVÍ	185
Úvod	187
Kapitola první: Společenský fenomén křesťanství	191
Náboženství	192
Kapitola druhá: Lidské společenství a náboženská víra	199
Křesťanství v lidském civilizačním procesu	199
Vývoj křesťanství po pádu římské říše	202
Kapitola třetí: Život – fenomén ve vesmíru	211
Lidský život	211
Lidský úděl	212
Bůh a jeho existence	213
Vesmír, atom, geny, buňka, lidská virtualita	215
Kapitola čtvrtá: Filozofie náboženství	217
Nevěrectví – některé ateistické postoje	222
Dvojití pojetí Boha v křesťanství a v islámu	223
Hlodavé životní pochybnosti	223
O existenci	224
Nepoznatelnost v poznatelném	224
Prach jsi a v prach se obrátíš	225
O vývoji křesťanství v lidských dějinách	226

Křesťanství ve společenském dění	227
Kapitola pátá: Křesťanství a lidská civilizace	230
Kapitola šestá: Existence Boha a Boží zvěsti	242
Lidská existence v neznámé realitě	242
Existence Boha v lidských dějinách	243
Osobnost Ježíše Krista	244
Dějiny a Ježíš Kristus	245
Kapitola sedmá: Sociologický pohled na náboženství	246
Symbolika slunce v lidském společenství	246
Od mýtů k lidské sociologii	247
O první sociologické lidské jednotce	248
Metafyzika v poznatelné lidské sociologii	249
Sociologická výšeč z dějinných procesů	250
Od mýtů k náboženské víře	251
Mytologie o rajsském životě	252
Mytologie spasitelství a křesťanství	253
Od mytologie k lidské racionalitě	254
Mytické zlo	255
Dobro a zlo – osobní a společenské	255
Od lidské mytologie k lidské neurologii	257
Lidská bytost v jednadvacátém století	257
Kapitola osmá: Politologický pohled na společnost a náboženství.	259
Politika a náboženství	261
Politologie ve smyslu lidské sociální reality	261
Věda a náboženská víra na prahu 21. století	263
Racionální pochybnosti a náboženská víra	263
Kosmické zákonnosti z lidské přirozenosti nepoznatelné	265
Existenční podmínky a životní potřeby	265
Je život něčím nebo někým regulován?	266
Vývoj křesťanství v lidském společenství	266
Lidská civilizace v nouzovém stavu	268
Démoni a běsy v lidskosti	269

Kapitola devátá: Společnost a náboženství.	271
Lidské společenství v 21. století	271
Lidské reálné a nereálné poznání	272
Jak je to s lidskou svobodou?	273
Existence člověka – záblesk života ve vesmíru	274
Lidské vnímání času, prostoru a života	274
Lidské poznávací procesy	278
Lidské existenční parametry	278
Omezenost kosmického „moudrého člověka“	279
Vnitřní krize lidských morálních hodnot	279
Lidské bludiště	280
Lidská bytost a její konečnost	281
Možnosti lidské bytosti ve vesmíru	282
Hledání smyslu života	283
Nová forma homo sapiens – neskutečné virtuality člověka	283
Kam dospělo lidstvo?	284
Perspektiva křesťanství	285
Kapitola desátá: Občan a víra v sekularizované společnosti	287
Občan ve víře a v nevěrectví	287
Občanské vztahy ve veřejnosti	288
Sociální a občanské proměny	289
Medializace a civilizace	290
Morálně hodnotové systémy	291
Životní a sociální jistoty	292
Sociální inženýrství	293
Umělá inteligence	293
Nedemokratická demokracie v 21. století	294
Krize demokracie	295
Negativní a pozitivní jevy v občanské společnosti	296
Lidské jevy na pokraji křesťanských morálních zásad	297
Křesťan – občan a stát	299

Kapitola jedenáctá: Religionistika a religiozita	
ze společenského pohledu	301
Religionistika	301
Bible	302
Desatero Božích přikázání	303
Desatero stručně ve významovém znění	303
Modlitba	304
Lidská náboženská víra	305
Lidské vize	305
Bůh křesťanství	306
Bůh a absolutní Pravda	308
Rovnost před Bohem	308
Křesťanská víra, naděje a láska	309
Apokalypsa	310
Lidská sexualita	311
Křesťanská motivace – víra, naděje a láska	312
Vstup křesťanství do dějin	313
Jaké možnosti má lidstvo v 21. století?	314
Možná meditace člověka	315
Kapitola dvanáctá: Politologická úvaha	316
Civilizační přelom v 21. století	316
Křesťanství a globalizace	318
Možné vývojové trendy	318
Mediální lidské prostředí	319
Náboženství a ne-náboženství lidské současnosti	320
Křesťanské náboženské rozpornosti a jednotnosti	321
Zjevená Pravda v dějinných souvislostech	321
Cesta víry	324
Věřící a občanská veřejnost	325
Obnova a nutnost inovace občanské společnosti	326
Nastal čas změn	327
Lidské životní cesty	329
Je náboženství minulostí nebo přítomností a má perspektivu?	330

Závěr: Humanismus a solidarita, křesťanské morální hodnoty a sociální státnost	332
Příloha první: Poznámky k vývoji křesťanství	333
Jak lze chápat Boží prozřetelnost?	334
Vstup křesťanství do lidských životů	334
Moderní doba lidského pokroku	336
Jiný úhel pohledu na křesťanství	338
Příloha druhá: Orientační přehled křesťanských církevních organizací	340
Římská katolická církev	340
Pravoslavná (apoštolská) církev	341
Evangelické (protestantské) církve	341
Příloha třetí: Ekumenismus	343
Příklad rozvíjející se křesťanské spolupráce	344
Křesťanské ekumenické sněmy v dějinách křesťanství	345
Ekumenické koncily za širší křesťanské účasti	346
Příloha čtvrtá: Duchovní ekumenismus	347
Modlitba svatého Augustina	347
Modlitba Thomase Morea	347
Možné modlitby v sekularizované společnosti	348
Naděje lidstva	348
Někteří náboženští filozofové	350
Úvaha o smyslu náboženství ve 21. století	350
Literatura	353

I. ČÁST
CIVILIZACE NA PLANETĚ

ÚVOD

Knihu *Kosmos, civilizace a křesťanství* lze považovat za určitou syntézu lidského poznávacího procesu, intelektuální a tvůrčí činnosti v dějinných souvislostech. Jedná se o subjektivní zamyšlení z hlediska existence lidské bytosti a společnosti v časoprostorových jednotkách na planetě, a to v daných životních okamžicích v planetárním prostoru a čase.

K tématům publikace autor přistupuje pokud možno z dochované písemné dokumentace, kdy v řadě případů lze dataci považovat za přibližnou, nebo je sporná. Civilizace v jednotném a množném čísle jsou definovány jako střediska (ohniska) lidské tvořivé síly na planetě, které charakterizuje jejich vznik, struktura, rozvoj společností – za různých životních podmínek a časových období.

V obdobích existence *homo sapiens* a jeho tvůrčí činnosti v planetárním prostoru vytvářel a vytváří „člověk moudrý“ ve svém společenském a sociálním vývoji duchovní a hmotné hodnoty. Lze konstatovat, že poznávací proces ve své duchovní, smyslové, emocionální podobě různě chápe a posuzuje reality a realnost, kterou ztvárňuje v okamžiku současnosti, vždy z hlediska minulosti nebo budoucnosti.

Lidské poznání je realizováno za neustálého pochybování a zpřesňování duchovních a rozumových poznatků, z hlediska víry a emocí, a to různými generacemi v různých časoprostorových jednotkách. Předkládaná studie není vědecké a ani náboženské pojednání. Je to filozofická úvaha a výzva k zamyšlení o civilizaci a její perspektivě v kosmickém prostředí.

KAPITOLA PRVNÍ

Společnost a dějiny

Lidská civilizace je světelným bodem existence lidskosti, jen v částečně probádaném kosmickém prostoru. V miliardách světelných let a prostoru existuje záblesk tvůrčí činnosti ve smrtelné duchovní a hmotné podobě generací lidských bytostí. V miliardách časoprostorových jednotek se objevuje záblesk lidství.

Pod břemenem životního údělu a v různorodosti planetárního prostředí hledá lidská bytost vždy víru, naději a lásku jako zářící světlo na konci životního tunelu. Lidská existence se proměňuje v minulost, dnešek je vždy současnost a budoucnost je perspektiva.

V dějinách civilizace probíhá nepřetržitě vývoj a změny, a to vždy s rozšiřujícím se poznávacím procesem. „Planeta Země je placka, planeta je kulatá. Planeta je středem veškerého vesmíru. Slunce je středem vesmíru. Vesmír se skládá z miliard hvězd a existuje v miliardách časových jednotek.“

S civilizací je spojen nejen stálý poznávací proces, ale i dynamický pohyb ve vesmírném a lidském prostředí. V prostředí neustálých změn:

- V kosmu;
- V životním a neživotním prostředí;
- Života v rostlinné a živočišné říši;
- Života *homo sapiens* (člověka moudrého);
- Vývoje lidského společenství.

Dynamické a systémové pohyby se odehrávají v různých časoprostorových jednotkách. Pohyb je v lidském společenství poznatelný tvořivou lidskou

a duchovní činností. Poznatelný je v dynamickém rozvoji tvůrčí duchovní a hmotné činnosti v planetárním prostředí. Poznávací proces se dostal do stádia fyzikálních a chemických procesů, poznatelnosti složení a uspořádání anorganické a organické hmoty (atomu a různé energie) a u životních organismů poznání a uspořádání genů, buněk, molekul. U lidské bytosti dochází k poznání lidské duchovní a hmotné podstaty, která se projevuje tvůrčí činností za své existence.

Co spojuje existenci vesmíru, života a lidské bytosti? Je to existence stálého vývojového procesu, který je součástí kosmického prostředí a trvalé změny a nové perspektivy. Ve vesmíru zřejmě probíhá proces neustálého vztahu a interakce mezi hmotou, časem a prostorem, změny hmoty v energii a energie v hmotu, které jsou provázeny hmotným procesem nárůstu duchovní a životní energie lidských bytostí a společností.

Ve vesmírném hmotném prostředí dochází zřejmě stále k pohybu, rozpínání a smršťování a vytváření nové reality – nového vývojového pohybu; k pohybům vertikálním a horizontálním ve stále se vyvíjejícím čase a prostoru při narůstání vzniklého oživovacího procesu v hlubinách miliard let existence vesmíru.

V kosmu se zřejmě objevuje určité zakřivení vycházející z cyklické a vývojové formy času působícího na změny a proměny a vývoj životních a neživotních vesmírných existenčních forem. Vesmír ve svém neustálém pohybu, stále změně rozpínání a smršťování se asi více zakřivuje a navíjí se do sebe za stálého nárůstu duchovní energie. Podílí se na tom existence nějaké tvůrčí duchovní síly propojující čas, prostor a hmotu a vstupující do procesu vesmírného dění, kde za určitých mimořádných podmínek došlo k jedinečné syntéze duchovna s hmotou, ke vzniku života a lidské bytosti, „člověka moudrého“ – lidské tvůrčí bytosti s omezenou existencí, zakuklené v miliardových časoprostorových jednotkách kosmického prostoru.

Pro lidskou bytost a lidské společnosti tak vznikla věčná hádanka o vzniku vesmíru, života a příčinách a důvodech existence člověka a lidského společnosti – civilizace.

Dějiny civilizace lze chápat jako „paměť lidstva“, obsahující pravdu a nepravdu, realitu a nereality v subjektivním podání hodnotitelů nebo pamětníků. Úsvit dějin je možno charakterizovat jako období, z něhož nejsou zachovány

žádné písemné prameny. Dějiny mají svou mytologickou minulost, dochované archeologické a kosterní pozůstatky, přítomnost a budoucnost.

Na planetě Zemi existuje lidské společenství, které vytváří živý myslící obal obklopený životodárnou atmosférou, ale i nehmatatelnou lidskou energií. V nepřetržitém celoplanetárním vývojovém procesu se odehrávají dějiny lidské civilizace a civilizací vždy z minulosti do současnosti a k neznámé perspektivě. Od svého vzniku hledá společenství příčinu své existence, cíl, účel a smysl tvořivosti ve vesmírném prostoru.

Dějiny lidstva existují objektivně, ale i prostřednictvím subjektivního pohledu lidských bytostí. Lze je považovat za objektivní děje a události, které se v nějakých souvislostech odehrály a odehrávají v nedefinovatelných časoprostorových jednotkách v kosmickém prostředí. Jsou to dějiny člověka a lidstva, v nichž se prolínají vzájemné osudy lidí a lidského společenství.

Historická paměť obsahuje pravdu i nepravdu, realitu i mytologii, kde se ztrácí nebo zase vyčnívají lidské individuality z dějinného společenství nebo naopak společenství vytváří své tvůrce dějin. Zároveň se z minulosti vynořují zachovalé zbytky ze životů minulých generací, které doplňují písemné prameny a přenášena ústní podání z generace na generaci. Dějinný a civilizační vývoj je možno považovat za určitý zákonitý pohyb od toho, co bylo, k tomu, co je a teprve bude. S vývojem lidstva je spojený i pohyb od jednoduchého k složitějšímu, a to za stálého lidského a planetárního pohybu v dynamicky se rozvíjejícím kosmickém prostoru.

Moderní biologie, astronomie, paleontologie a fyzika rozšiřují za pokračujícího vývoje lidského poznávacího procesu neustálý tvořivý pohyb člověka a společenství v celém planetárním prostředí. Vše se vyvíjí a stále mění v čase a prostoru. Řetězec lidských a společenských skutečností, dějů, procesů a událostí nepřetržitě a přímo narůstá s plynutím času. Vzájemná souvislost člověka, společnosti a vesmíru tvoří nepřetržitý řetěz, který se spojuje a propojuje v lidském vědomí do jednoho celku.

Tvořivé duchovní a hmotné procesy probíhají na planetě, a to za neustálého nárůstu poznávací činnosti a v měnícím se planetárním a životním prostředí, ve kterém se mění generace a životní a hmotné prostředí.

Prostředí stále doznává změn za existence rozdílných časových jednotek člověka, společenství života a hmoty na planetě, jejíž existence je závislá